

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fvldensivm Antiquitatvm Libri III.

Brouwer, Christoph

Antverpiæ, 1612

Capvt XVII. Qui ex Abbatum numero Pontificiis infulis clari spectatique.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39712

dis suffraganeis, Metropolitanis sui dextram tegere, & ceu cancellarius & prolocutor, eius quoque vices gerere; ac denique peculiari ornamento, quod Rationale vocant, hanc in rem insigniri solet.

CAPVT XVII.

Qui ex Abbatum numero infulis clari, spectatiq̄.

HVNC locum strictè cursimq̄ue ingrediar, indicasse contentus hæc ornamenta; certus, non veris suis coloribus expressisse, cum iusti tituli volumen hæc tam amplæ laudis materia sibi deposcat. Nimirum semina spargimus, quæ in spicas olim & culmos, fertilioribus ingeniorum aruis, adolescent. Ac nouem quidem Moguntiacensis Ecclesia nobis offert, quos illa quantos fastigij & rerum gestarum magnitudine posteris exhibet & ornat, tantos Fuldenis monasterij gymnasium vitæque disciplina olim ei tradidit præstititque. Horum post S. Bonifacium, cui flagrantissimæ gloriæ palma debetur, longè primus

Qui ex Abbatibus Archiepiscopi in sede Moguntinâ Pontificium tenuerunt.

I.
Fuldé. MSS.
& documēta
Annalium.

HAISTOLFVS sæculo Christi inchoante octauo sub DCCCXIII. in Moguntinam sedem ex Fuldensi prouectus, cuius vsq̄. ad eò in vitâ tenax extitit, vt præter artificiosam, quam in omni vitâ cum altrice religione societatem retinuit, & intimam cum Aegile Abbate necessitudinem, magnis quoque templorum & basilicarum surgentibus operibus apprimè fauerit, easque consecrando dicandoque præsens cum Chorepiscopis honestarit.

II.
Rudolph.
Et nar. chic.
Lupus epistolâ 40.
Annal. Frac.
Pithœani.
Marian. &
M. SS. acta.

HRABANVS Luduici Pij Augusti Secretarius, etsi doctrinæ ingenti famâ, rebusque monasterij, tot ecclesiis erectis, & Diuorum pignoribus vndique illatis, in immensum auctis, factur honoris gloriæque, tranquillo vti poterat; incursum tamen siue suorum, siue otij cupidine, nam vtrumque traditur, curas honesto secessu commutauit, sono inde virtutum ab Luduico Germaniæ rege excitatus, & è montis S. Petri monasterio in regiam translatus, Moguntia pro Otgario anno DCCCXLVII. v. Kalend. Iulij, Archiepiscopus creatus est. Hic quid Luduici secundo

secundo favore per nouem annos, concilia frequentando, erro-
resque extirpando, munificentiae & liberalitatis argumento
vario, gesserit, neque publicae fidei, neque priuatae eius Ecclesiae
monumenta silent; & postquam haec nos colore rudi scilicet
adumbrauimus, bonis postea limatisque praeconiis, Serarius
noster, suis in Maguntiacis occupans, illuminauit.

* S V N D E R O L D V S Luidberto Archiepiscopo surrogatus
eundem in numerum prodit, quem Trithemius omni sancti-
monia & religione conspicuum, caelestibus adscribit. Regino
tamen Prumiensis, a quo Sunzo dicitur, parcius ad annum
Christi DCCCXC. castigatore lectione: *Vir religiosus, inquit, ac
simplex, sacris litteris sufficienter instructus, qui in Fuldâ monasterio
sub regimine Abbatis ab ineunte aetate nutritus & conuersatus sit.*
Ornatum autem infulis addit, Poppone Thuringorum duce,
& Arnulpho rege, quem aliunde Fuldensium pietatem ada-
masse constat, annuentibus. Ea Sunderoldi immortali cum
gloria coniuncta animi magnitudo fuit, quod luetuoso regni
Lothariensis tempore, Nortmannis ingenti terrore extrema
Mosae Rhenique fluminum irumpentibus, ac mediterranea
peruadentibus, ipse inter alios proceres pro patria pugnans, in
acie profusa vita, vix gustato culminis Archiepiscopalis hono-
re, in occasu suo, fidi reipublicae principis splendorem retinuit;
quin ipso audaciae genere, ut ea erant tempora, viros quoque
Martiales, casus sui vigore prouocauit. Porro ex Meginfrido, ut
suspicio, Trithemius in chronicis Hirsaugiensibus, *Sanctum,*
inquit, *Sunderoldum ex monacho Archiepiscopum Maguntinum, vi-
rum vitam ac doctrinam reuerendissimum, VI. Kalendis Iulij, qua fuit
dies Sabbati, Nortmanni occidentes, Martyrem fecerunt.* Nec abnuit
in chronico suo Sigebertus, affectum martyrio, largiore scilicet
votis vsu.

HILDEBERTVS etiam in Magontina metropoli Ponti-
fex duodecimus a S. Bonifacio, exsplenduit raris honorum &
publicae dignitatis insignibus, imperij, quod Otto Magnus in
Germaniam inuexit, consiliis, opera, domi, foris impertita, non
expers. Anno DCCCCXXVI. ex Fuldensi cenobio, cuius Ab-
bas, ad Cathedram hanc euocatus; mox eius ornandae studio
flagrare: a maiorum obliuione propè obruta monumenta in-
dagare.

Maguntic.
rerum lib. 4.

III.

* al. Sunzo
Sanctis ad-
scribitur Tri-
themio in
Chronog.
Hirsaug.

Occubuit pro
patria, Nort-
mannorum
irruptione.
Anno DCCC-
XCI.

Martyr ha-
bitus.

IV.

Witkind.
lib. 2.
Regino Lã-
bertus. M. S.
Trithem. in
Hirsaug.
N. Serar. in
Moguntiac.

roveri
antiquitate.
id est
STV
9

Primi Magontina sedis Antifistes ab Hildeberto in lucem proferuntur.

dagare. Ergo decem primorum Antifistum corporibus in basilicâ S. Hilarij repertis, ea decentiore cultu inde in S. Albani augustam ædem anno DCCCXXXV. transtulit. Hinc Ottonem sequenti anno regem Aquis cingere diademate, Treuirensi & Coloniensi frustra renitentibus, loci & virtutis prærogatiuâ meruit. Tribuunt illi Archicancellarij munus gestum, Ottone rege, cum vaticinij laude: obiisse Lambertus DCCCXXXVIII. rectè prodidit; biennio citiùs, Reginonis appendix.

V.

Fridericus stirpe Ducum Lotharingæ.

Fuldæ reclusus.

Ottonis Magni aduersarius.

FRIDERICVM Hildeberti successorem, priuatâ litteræ Fuldensibus item alumni annumerant: sed malè tradunt, Luduico rege & Gerbergâ Ottonis sorore prognatum; quos anno postero DCCCXXXIX. communi primùm thoro sociatos, Frodoardus eius ætatis scriptor meminit; nisi, quia ab aliis Ducum Lothariensium stirpe natus proditur, Giselbertum patrem, an fratrem habuerit: qui Dux Lotharingæ, Gerbergæ prior maritus extitit. Porro, vt Fuldæ monachum fuisse sit obscurum, Fuldensibus per familiarem Regino docet; qui coniurationis à principibus regni Lothariensis contra Ottonem initæ reum, testis est, *intra huius monasterij septa reclusum*, & istic in sequentem annum vsque detentum. Argumentum ipsius munificentia extat hodieque Moguntia Ecclesia S. Petri, domicilio principis extra muros adhærens, instructaque collegio Canoniorum, quos amplis fundis possessionibusque perpetuùm sibi deuinctos habet. Id claritudini nominis eius hæsisse aiunt nãui, quòd pronus ad res nouandas, subitus præceptisque se Ottoni aduersum ferret; vnde & exilio obsidióque ciuitatis, & aliis casibus fuit spectatus. Id compendio chronica Reginonis ad annum DCCCCLIV. quo diem suum functus est: *Fridericus Archiepiscopus obiit; vir in sanctâ religione strenuus, & valdè laudabilis; hoc vno visus reprehensione dignus, quòd sicubi vel vnus regis inimicus emerisset, ipse se mox secundum huic apponeret.*

VI.

Hatto vindicatus à mirium fabulâ.

Lib. 4. i n 15. Archiepisc.

HATTO deinde, vno medio Wilhelmo Ottonis Imperatoris filio, dignus repertus, qui Moguntiam, Abbas nuper, Pontificio commendaret: cui, etsi fœdissima mirium fabula, gliscente indies errore, illibata gloriæ cursum abrumpit, vindiciis tamen suis à Seratio nostro assertum, excusso nubilo produci-
mus: fide muneribusque publicis, Ottonis Imperio inter Germaniæ

maniarum proceres spectatum; & quod mihi antiquorum monumenta semper loquebantur, ab omni tam crudelis exitus suspicionem intactum. Abbatem adhuc, Otto primus Italiam coronæ & dignitatis ergo petens, anno DCCCCLXI. metatorem hospitium Romæ designandis præmisit, cum euocatorum agmine: idque, ut arbitror, ob gratissimam Hadamari Abbatis auunculi memoriam; qui longè gratiâ apud Ottonem floruit inter primos. Inde DCCCCLXVII. Ottonis filio Wilhelmo pontificali fastigio exæquatus, breui curriculo metas attingit: puta sexagesimo nono eiusdem sæculi relinquens humana.

ERCHENBOLDVS etiam anno Christi MXI. quo Willigifus, gratissimæ memoriæ Præsul, Magontiacensem ecclesiam moriens destituit, ex Fuldensi monasterio ad longè clariores titulos accersitus. Is virtutis, sapientiæ, ac religionis famâ sedem Moguntinam illustravit; hoc, eo loco dignior, quod à sancto rege Henrico illi ecclesiæ commendatus, & cleri populique insigni gratulatione exceptus. Virginis Dei genitricis cultor & amator egregius, cuius animi & propensi in Dei matris honorem studij, editiore Moguntini pomerij solo, in campis apertis, ecclesiam Canonicis constituit, quæ olim auctoris consilio D. Virginis, iam S. Crucis titulum gerit *MXXI. salutis anno moriens, in ecclesiâ S. Ioannis summæ iam ædi propinquam simplici modestoque funere illatus, epitaphio licet rudi breuique, gloriosi tamen Archiepiscopi nomen meruit. Acciderat illud nuper Moguntiaci memorabile, quod anno MIX. ut Lambertus obseruauit, ecclesia maior, quam Villigifus recens exstruxerat, quâ die consecrata, eadem incendio periit. Cum itaque S. Ioannis angustior ædes clero primario per id tempus pro summâ basilicâ esset, nimirum poscebat Erchenboldi pias manus, qui tardè surgenti moli fastigium denique imponeret.

BARDO cognomine Chrysofostomus, Vvederauiâ Opperfhouorum domo prænobili, rector monasterij Fuldensis, Hersfeldensis potissimum Abbas, vitæ sanctimoniâ, & oris facundiam, quàm opibus & potentiâ clarior. Fuldensis ecclesiæ rectorem dixi, quia ob lubricum disciplinæ statum, eius præfecturam gessisse vel censuram statuo, nec aliam in partem veteres catalogos accipio. Is anno Christi MXXXI. Ariboni in cathedrâ

Reginon.
Chronic.
Hatto apud
magnum Ottonem quo
loco.

VII.
Lambert.
Marian. MS.
& Mogunt.
hist.

Ecclesia B.
Virginis seu
S. Crucis Moguntia.

*Al. 1020.

S. Ioannis,
quâ conditus
Erchenboldus.

Basilica primaria
reparatio post
conflagrationem.

VIII.
Script. cit. &
S. Gothardi
acta, Tom. 7.
Suri.
MS. Fuld.

roveri
antiquitate
Fuldenses.
STV
B

*Dedicatio.*Carol. Si-
gon. in re-
gno Italiz
lib. 8.*Bardonis vs-
ticitium de
sua morte.**Sæctitas eius
comprobata.
Lib. 2. c. 12.
apud Sur.
Tom. 6.
S. Simeon
Treuericus.**S. Bardo pa-
ralyticum
sanat B. An-
nonis incla-
matone.*

drâ Moguntinâ successor datus, inchoata à decessore noui tem-
pli opera mox suscepit idem & perfecit. Perfectis operibus, in
Conradi Imperatoris, & Henrici Regis, filij, & reginarum, ac
vtriusque ordinis principum illustri coronâ, basilicam, adiu-
tantibus septemdecim Episcopis, cum plurimis Abbatibus, ipse
consecrauit. Quod magnificè Marianus Scotus: *Sanctus Bardo
Archiepiscopus præsentè Conrado Imperatore, Indictione v. iv. Idus
Nouembris consecrauit monasterium S. Martini sedis Moguntinensis
Archiepiscopatus, inò omnium Francorum, in honorem S. Martini,
cum multis Episcopis.* Annum hunc, cum eruditis viris, tradimus
Christi MXXXVI. & monasterium, vsu tunc loquendi, prima-
riam ecclesiam, cum toto peristylorum & officinarum com-
plexu. Porrò salutis anno MLI. illud eximium in Bardone; quod
Padebornæ, cum Henricus III. Imperator, magno procerum
comitatu ibi solemnes Pentecostæ ferias exigeret, Bardo inter
officia rei diuinæ in concionem ascendens, ad proceres popu-
lumque manifesto vaticinio cygneum effatus, nempe, vitæ
sux supremum diem cecinit, & ceu breuî migrare vellet, om-
nium istic fidelium se precibus commendauit: neque mensẽ
amplius superuixit, iv. Idus Iunij, Mariano teste, vitâ feliciter
functus. Sanctitatis ipsius, cum alibi multa, tum apud lu-
culentum scriptorem vitæ D. Annonis, egregia testimonia.
Primum, quod ipse D. Anno iecerat ad cœnobitas Sigeber-
genses prophetico ioco, Simeonem Treuericum ex Græciâ sanctum
Eremitam, & Bardonem sanctissimum vrbis Mogunti-
næ decus, qui reuerà sanctitatis suæ meritum ambo pluribus
commendent iudiciis, omni quidem venerationis officio iure
coli; eosque, quia magni prædicentur, magnis utique & amplis
donariis honorari; se post mortem his imparem meritis, breuif-
simæ cæræ, lini que munusculis fore contentum. Alterum, fre-
quentissimo omnis ordinis, sexus, & ætatis conuentu, in eccle-
siæ Maguntinæ atrio, cum iuxta tumulum B. Bardonis, ma-
gno pietatis sensu, & perfusis vbertim lacrymis Anno diuinam
hostiam libat, conspicatus apud sepulchrum sedere Bardonis
quemdam eleemosynarium, contractis neruis opem valetudi-
nis iam dudum præstolantem, ausus est increpare B. Bardone-
nem, ceu in olim fidi ministri propulsandâ ærumnâ æquo tar-
diorem.

diorem. Nec mora, ceu in cælos vsque perlata Annonis increpatione, confanatus è vestigio æger, redditusque sibi. Denique Bardo quoque S. Annoni in admirabili illo viso obiectus, quo in pleno amplissimorum Præsulum confessu, de næuo iracundiæ commonitus est. Sed claudo Bardonis memoriam Tritheimij encomio. *XX. annis ecclesia Maguntina præfuit vir doctus & sanctissime conuersationis, atque post mortem Sanctorum catalogo insertus.* Media basilica ædis primariæ tumulum obtinet, sed occupata iam veteris memoriæ crypta, per machinam ligneam, in quâ altare D. Martino stat consecratum.

S. Annoni obiectus apud tribunal. Lit. 2 c. 25. Hirtaug. Chron ad an. 1031.

CAPVT XVIII.

Qui Moguntia & alibi ex Abbatibus Episcopi claruerint.

SIGEFRI DV S item Abbas Fuldenfis, Eppensteiniõrum illustri sanguine, & propinquus Marchionis Saxonie Vtonis, quem Lambertus inter regni proceres & opum & dignitatis fastigio narrat præcelluisse. Hic, anno millesimo vnde sexagesimo desinente, Lupoldi Archiepiscopi Moguntie sedem adeptus, & Epiphaniã sequentis anni ab Anselmo Lucensi Episcopo Nicolai Pontificis Legato, consecratus. In ea incidit tempora, quibus ob teterrimum schismatis per Henricum IV. excitati factionem, freto atque æstui similis, agitatus est; atque hinc Homericò Diomedi plurimum similis, nescires, quorum partibus interesset. Ad tutiora & salubria religionis plerumque propensior, vbi Thuringie populorum iura non irritarent, quos libertatis tenaces, decimarum onere perantiquo vectigali, premere amabat, hoc grauiore sensu oneris, quòd regem in super experirentur infensissimum sibi Saxones & Thuringi. Cetero qui moderatione animi & submissione fastigij tantã, vt cum in imperio proceribus ipse & B. Anno longè anteirent, priuata tamen, adeoque monasticæ potiùs vitæ modum teneret, quàm eminentis loci dignitatem. Anno MLXIV. in Palæstinam & sacra Ierosolymorum loca, cum plurimis magni nominis Episcopis, itineris illius celeberrimi dux fuit, quod huius ætatis

IX. Lambert. Chron. ad an. 1075. & sequent. Marian. Scotus. Archiepiscopus Moguntinus factus ab Anselmo Lucensi consecratur, an. 1059. 1060. in schismate lubricus. Homer. in Iliad 5. de Tydide & de vnois xeriposæ uerit. Melioribus tamen additior.

Ierosolymitana peregrinatio celebris à Sigefrido suscepta cum aliis.

K

scri-

roveri
antiquitate
identis.

STV
B